

ปลัดวชิรวัฑ
สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
เลขรับ 9941
วันที่ 30 ก.ย. 2558
เวลา 12.00 น.

ที่ นร ๐๕๐๓/ ๓๕๑๐๐

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๓๐ กันยายน ๒๕๕๘

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นเรื่องด่วน ดังที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาเป็นเรื่องด่วนต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(ประวิตร วงษ์สุวรรณ)

รองนายกรัฐมนตรี รักษาการแทน

นายกรัฐมนตรี

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่ ๕๓๕/๕๔ วันที่ ๓๐ / ก.ย. ๕๘
เวลา ๑๓.๕๕ ส่ง ก.ต.ค.
สำนักการประชุม

กลุ่มงานยุติ

รับที่ ๕๓ (๗) / ๒๕๕๘

วันที่ ๓๐ / ก.ย. ๕๘

เวลา ๑๔.๐๐ น.

สำนักการประชุม

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๗ (อสิส)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์

เหตุผล

โดยที่ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีส่วนสำคัญอย่างยิ่ง ต่อกระบวนการยุติธรรมและการพิสูจน์ข้อเท็จจริง เพื่ออำนวยความสะดวกยุติธรรมให้เกิดขึ้น สมควรจัดให้มีบริการในด้านนิติวิทยาศาสตร์ให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นการทั่วไป รวมตลอดทั้งส่งเสริมและพัฒนางานด้านนิติวิทยาศาสตร์ให้ได้มาตรฐานสากล จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑
การให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์

มาตรา ๕ ให้สถาบันมีหน้าที่ในการให้บริการและส่งเสริมงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ โดยให้รวมถึงงานดังต่อไปนี้ด้วย

- (๑) ช่วยเหลือและสนับสนุนการสืบสวนสอบสวนและการดำเนินคดีอาญา ตามที่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายร้องขอ
- (๒) ให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์เพื่อการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน การอำนวยความสะดวก และการทะเบียนราษฎรตามที่เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้ที่เกี่ยวข้องร้องขอ
- (๓) ให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองหรืออำนวยความสะดวกแก่เด็กและเยาวชนตามที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้ปกครอง ผู้ใช้อำนาจปกครอง หรือผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงร้องขอ
- (๔) ให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์เพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงอย่างหนึ่งอย่างใด ตามที่ผู้มีส่วนได้เสียร้องขอ
- (๕) ส่งเสริมและพัฒนาการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของภาคเอกชน
- (๖) ร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรระหว่างประเทศ และภาคเอกชน ในการพัฒนางานด้านนิติวิทยาศาสตร์ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล
- (๗) ร่วมมือกับหน่วยงานอื่นของรัฐในการวิจัยเพื่อกำหนดค่าพื้นฐาน ทางนิติวิทยาศาสตร์

มาตรา ๖ การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของสถาบันต้องเป็นอิสระและเป็นไปตามหลักวิชาชีพและมาตรฐานที่คณะกรรมการกำหนด

ให้ผู้อำนวยการมีหน้าที่กำกับดูแลให้เจ้าหน้าที่ของสถาบันปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามวรรคหนึ่ง

เจ้าหน้าที่ของสถาบันที่ปฏิบัติหน้าที่ให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์อาจได้รับค่าตอบแทนวิชาชีพตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๗ ให้สถาบันมีอำนาจเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการให้บริการตามมาตรา ๕ จากผู้ที่ร้องขอที่มีใช้หน่วยงานของรัฐตามอัตราที่คณะกรรมการกำหนด

สถาบันอาจดหรือลดค่าธรรมเนียมในการให้บริการตามมาตรา ๕ ได้ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

ค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บได้ตามวรรคหนึ่งให้นำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน แต่ให้สถาบันหักเป็นค่าใช้จ่ายได้ในอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด

หมวด ๒

ข้อมูล

มาตรา ๘ ข้อมูลให้ถือเป็นความลับ และสถาบันมีหน้าที่เก็บรักษาและทำลายตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๙ การเปิดเผยข้อมูล ให้กระทำได้เฉพาะแก่ผู้ร้องขอรับบริการด้านนิติวิทยาศาสตร์เท่านั้น เว้นแต่เป็นการเปิดเผยตามคำสั่งศาลหรือเปิดเผยตามมติของคณะกรรมการเพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวก

หมวด ๓

คณะกรรมการกำกับการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์

มาตรา ๑๐ ให้มีคณะกรรมการกำกับการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ ประกอบด้วยปลัดกระทรวงยุติธรรมเป็นประธานกรรมการ และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกินห้าคนเป็นกรรมการ

ให้ผู้อำนวยการเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของสถาบันไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการแต่งตั้งจากผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ด้านนิติวิทยาศาสตร์ ด้านกฎหมาย และด้านการสอบสวนที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการอย่างน้อยด้านละหนึ่งคน

มาตรา ๑๑ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(ก) คุณสมบัติ

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปี

(ข) ลักษณะต้องห้าม

(๑) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

(๒) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๓) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ไม่ว่าจะได้รับโทษจำคุกจริงหรือไม่ เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๑๒ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

มาตรา ๑๓ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑
- (๔) รัฐมนตรีให้ออกเพราะบกพร่องหรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ มีความประพฤติ
เสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ในระหว่าง
ที่ยังไม่ครบวาระ ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งเพิ่มหรือแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้ง
อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการอื่น

มาตรา ๑๕ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดมาตรฐานการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของสถาบัน
- (๒) กำหนดขอบเขตของผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้เสียในการขอรับบริการ
ด้านนิติวิทยาศาสตร์ตามมาตรา ๕ (๒) และ (๔) ทั้งนี้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา
- (๓) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของสถาบัน
และหลักเกณฑ์และวิธีการงดหรือลดค่าธรรมเนียมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของสถาบัน
- (๔) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเก็บรักษาและทำลายข้อมูล
- (๕) กำหนดแนวทางในการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์
ของภาคเอกชน
- (๖) กำหนดอัตราค่าตอบแทนวิชาชีพในการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์
ของเจ้าหน้าที่ของสถาบัน

มาตรา ๑๖ การประชุมและการลงมติของคณะกรรมการให้เป็นไปตามที่
คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๗ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงาน
เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้
การประชุมของคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานตามวรรคหนึ่ง
ให้นำความในมาตรา ๑๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๘ ในระหว่างที่คณะกรรมการยังมิได้กำหนดมาตรฐานตามมาตรา ๖ การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของสถาบันให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อกระบวนการยุติธรรมและการพิสูจน์ข้อเท็จจริง เพื่ออำนวยความสะดวกยุติธรรมให้เกิดขึ้น สมควรจัดให้มีบริการในด้านนิติวิทยาศาสตร์ให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นการทั่วไป รวมถึงส่งเสริมและพัฒนางานด้านนิติวิทยาศาสตร์ให้ได้มาตรฐานสากล จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ กำหนดหน้าที่ของสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ในการให้บริการและส่งเสริมงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ โดยให้รวมถึงการช่วยเหลือและสนับสนุนการสืบสวนสอบสวนและการดำเนินคดีอาญาตามที่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายร้องขอ การให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์เพื่อการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน การอำนวยความสะดวกยุติธรรม และการทะเบียนราษฎรตามที่เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้ที่เกี่ยวข้องร้องขอ การให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองหรืออำนวยความสะดวกแก่เด็กและเยาวชนตามที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้ปกครอง ผู้ใช้อำนาจปกครอง หรือผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงร้องขอ การให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์เพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่ผู้มีส่วนได้เสียร้องขอ การส่งเสริมและพัฒนาการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของภาคเอกชน การร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรระหว่างประเทศ และภาคเอกชน ในการพัฒนางานด้านนิติวิทยาศาสตร์ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล และการร่วมมือกับหน่วยงานอื่นของรัฐในการวิจัยเพื่อกำหนดค่าพื้นฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ (ร่างมาตรา ๕)

๒.๒ กำหนดให้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของสถาบันฯ ต้องเป็นอิสระ และเป็นไปตามหลักวิชาชีพและมาตรฐานที่คณะกรรมการกำหนด (ร่างมาตรา ๖)

๒.๓ กำหนดให้สถาบันฯ มีอำนาจเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ (ร่างมาตรา ๗)

๒.๔ กำหนดให้ข้อมูลที่ได้จากการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ถือเป็นความลับ โดยให้สถาบันฯ เก็บรักษาและทำลายตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด (ร่างมาตรา ๘)

๒.๕ กำหนดให้เปิดเผยข้อมูลที่ได้จากการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์แก่ผู้ร้องขอรับบริการเท่านั้น เว้นแต่กรณีการเปิดเผยตามคำสั่งศาลหรือเปิดเผยตามมติของคณะกรรมการเพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกยุติธรรม (ร่างมาตรา ๙)

๒.๖ กำหนดให้มีคณะกรรมการกำกับการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ ประกอบด้วยปลัดกระทรวงยุติธรรมเป็นประธานกรรมการ และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกินห้าคนเป็นกรรมการ โดยมีผู้อำนวยการสถาบันฯ เป็นกรรมการและเลขานุการ และเจ้าหน้าที่ของสถาบันฯ เป็นผู้ช่วยเลขานุการ โดยมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดมาตรฐานการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของสถาบันฯ กำหนดขอบเขตของผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้เสียในการขอรับบริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของสถาบันฯ และหลักเกณฑ์และวิธีการงดหรือลดค่าธรรมเนียมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของสถาบันฯ กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเก็บรักษาและทำลายข้อมูล กำหนดแนวทางในการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของภาคเอกชน และกำหนดอัตราค่าตอบแทนวิชาชีพในการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของเจ้าหน้าที่ของสถาบันฯ รวมทั้งกำหนดวิธีการได้มาวาระการดำรงตำแหน่ง คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม การพ้นจากตำแหน่ง การประชุม และอำนาจในการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงาน (ร่างมาตรา ๑๐ ร่างมาตรา ๑๑ ร่างมาตรา ๑๒ ร่างมาตรา ๑๓ ร่างมาตรา ๑๔ ร่างมาตรา ๑๕ ร่างมาตรา ๑๖ และร่างมาตรา ๑๗)

๒.๗ กำหนดให้ในระหว่างที่คณะกรรมการยังมีได้กำหนดมาตรฐานในการปฏิบัติหน้าที่ ให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของสถาบันฯ เป็นไปตามมาตรฐานที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๑๘)
